

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De viris illustribus

Hieronymus, Sophronius Eusebius

[Köln], [um 1481]

Incipit liber beati Osidori episcopi

[urn:nbn:de:bsz:31-293135](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-293135)

Incipit liber beati **P**hidori episcopi

Osius cordubensis civitatis episcopus
scripsit ad sororem suam de laude
de virginum epistolam pulchram
ac disertam compositam eloquio.
In sardis etiam consilio quamplurimas
ipse edidit sententias. **H**ic autem
post longum senium vetustas accersitus a
constantino principe minimisque
perterritus metuens ne senex et
dives dampna rerum vel exilium pateret.
illuc arianam impietatem sensit. **C**uiusquidem vitam
ut meo festinus exitus crudeliter finiuit.
Nam post impudenter ait quodam
omnium pernicitatem. dum sanctus
gregorius eliberitanus episcopus in
cordubensem urbem iuxta imperiale
decretum fuisset adductus. ac
minime vellet illi coherere. et motus
omnium dicitur clementino
constantini prefecto viciario. ut
mitteret eum in exilium. **A**t ille non
audeo inquit episcopum in exilium
mittere. nisi prius eum ab episcopatu
eieceris. **U**t autem vidit sanctus
gregorius quod vellet dare omnium
sententiam. appellat christum totius
fidei sueviscibus exclamans.
Xpiste deus quod venturus es
iudicare vivos et mortuos.
non paciaris hodie humanam
preferri sententiam ad usum
mei minimi seruum tuum. qui
pro fide nominis tui ut reus
assistens spectaculum factus
sum. sed tu ipse quodso in
causa tua hodie iudica ipse
sententiam tuam preferre
dignare pro vultione.

fol. 100
fol. 101
fol. 102
fol. 103
fol. 104
fol. 105
fol. 106
fol. 107
fol. 108
fol. 109
fol. 110
fol. 111
fol. 112
fol. 113
fol. 114
fol. 115
fol. 116
fol. 117
fol. 118
fol. 119
fol. 120

Non ego q̄si metuēs de exilio fugē cupio. cū
mihi p̄ tuo noīe nullū supplicū graue sit. vt
multi p̄uaticatoris errore liberētur cū p̄ntē
videat vlcionē. **H**is dixit ecce repēte ofus
residens fastu q̄si ēgalis iperij. cū sentētā co
naret exprime os vertit distorquēs p̄it a cer
uicē. ac defessu i terā elidit atz illico expira
uit. **T**unc ammirātibz tūctis etiā clemētīn? ille
gētilis expauit. et licet essz iudex. tñ timēs ne
in se sile supplicū v̄dicat. p̄strauit se ad pe
des sc̄i viri obsecrās. vt sibi p̄ceret q̄ in eū dia
ne legis ignoracōe peccassz. a nō tā p̄prio ar
bitrio q̄ mādātū iperio **I**nde ē q̄ solz grego
rius ex nuēro v̄dicātū itegritā fidē. nec i fugā
versus ē nec passus est exiliū. vnusquisqz em̄
timuit de illo v̄terius iudicare **ca ij.**

i **T**acius hispaniaz ep̄us cognomēto a
eloq̄o clarus scripsit quēdā librū sub
apolegetici specie. in q̄ detestāda priscilliani
dogmata et maleficorū ei? artes. libidinūqz
ei? p̄bra demonstrat. oñdens marcū quēdā mē
phiticū maie sc̄ētissimū discipulū fuisse maz
ius a priscilliaī mḡm. **H**ic aut cū v̄rfacio ep̄o
ob necē eiusdē priscilliaī cui? accusatoēs exti
terāt. ecclē omunione p̄uatus exilio adēpna
tur. ibiqz die vltimo fungitur theodosio ma
iore et valētiniāno regnātibus.

Siricius clarissim^{us} pontifex **Ca. iij.**
Romane sedis antistes scripsit decreta
le opusculū directū ad eumeriū traconēsem
ep̄m in q̄ int̄ alias eccl̄asticas disciplina^s cō-
stituit hēticōz baptisina neq̄qm̄ ab eccl̄a re-
scidendū. Repperim^{us} a aliā ei^{us} eplaz ad diū-
sos ep̄os missaz in q̄ cōdēpnat iouinianū hēti-
cū. atqz auxēciū. cētōsqz eoz seq̄ces. Prefuit
rome ānos xiiij. obiitqz s̄b theodosio a valē-
tiniano miperatoribz

Paulin^{us} presb^{ter}z explicauit in bñdōmibz
pziarchaz t̄p̄licā itelligētie genē libellū
fatis suctinta breuitate cōpositū Idē etiā petē-
te augustio cōscripsit ābrosij vitā. sigs florētez
atqz doctrinis. a meitis aploz nō iparē Siq̄
dē a cōstāti^{us} ep̄s germani vitā cōteruit. obiitū
qz paulini oranius edidit. **Ca. v.**

Phoba vxor adelfi p̄cōsul scia. int̄ viros
eccl̄asticos idēcō posita. sola p̄ eo qd̄ in
laude xpi v̄sata ē. cōponēs cētōnē de xpo v̄gial^{iter}
cōaptatū v̄sical^{iter} Cui^{us} qdē nō miramur studiū
h̄ laudam^{us} ingeniū Qd̄ tñ opusculū legit̄ in
ter ypocritas scripturas insertū **Ca. vi**

Thes^{aurus} sc̄ssis^{us} cōstātiopolitāe eccl̄e sed ep̄s cōgno-
mē^{us} cōsistō^{us} est cōo a plimā cordē cōpūctōez a
m̄gm̄ suau^{is} loq̄ntiā t̄buit. cōdidit iste gōo elo-
q̄o mltā a p̄clā opuscula. eq̄bz v̄tū^{is} l̄timitat^{is} ei^{us}

duos de lapsis libelloſ ſcriptos ad quēdā the
odoꝝ lamētis ⁊ exhortacōnibꝰ plenos. vtpu
ta illū a bona dūſacōe deiectū. ⁊ qꝫ mōchi vī
tā cū eo in vno eadēqꝫ mōſteio exauerat. ideo
cōuerſationis ibi facte. eū in libris ipſā mo
nuit. puocās eū ad ppoſitū atꝫ oñdēs. nullū
pctōri vel ipio ſi ad penitētia redeat deſperā
dū. Legimꝰ etiā eiꝰ eiuſdē librū aliū cuiꝰ pnotā
tio ē. neminē poſſe ledi ab alio n̄ ⁊ ſemetipō
Ad pſonā qꝫ cuiꝰdā nobiliſſie mtrōne gre
gorie. repperitꝰ opꝰ eiꝰ iſigne de dūſacōe vite
⁊ iſtitucōe moꝝ ſū de opūctōe v̄tutū ac vicioꝝ
Eſt etꝰ ⁊ aliꝰ libꝰ eiuſdē apꝰ latioſ de opūctōe
cordis. Alitꝰ ſcꝫ ad quēdā eutropiū. cū pa
lacō pulſꝰ ad altare cōfugiſſꝰ. **A**ltos pꝰtea cō
poſuit diuſoſqꝫ tractatꝰ qꝫ enuērare plōgū ē
Cuiꝰ qꝫdē ſtudij et ſi nō oīa. tñ qꝫ pluima elo
qꝫcie eiꝰ fluēta de greco in latinū h̄monē trāſ
lata ſūt. **H**ic autꝰ tertio deāno āno epꝰatus ſui
diſcordia theophili alexādrini epꝰi oppꝰſus
fauētes epꝰi nō ſine archadio ipatore dāpna
uerūt eū innocētē atꝫ ab epꝰcopatu deiec
tū ponto in exiliū retruſerūt. **ca vii.**
Seduliꝰ pꝰſ biꝰ edidit tres libroſ dattili
co heroico metro cōpoſitos. qꝫ pꝰmꝰ.
ſigꝰ ⁊ v̄tutes veteis teſtamti potētiffie tſonat.
reliqꝫ geſtoꝝ xpꝰi ſacmēta ⁊ miacūla intonat.

Possidi? africane puicte ep̄s. sti **viii.**
lo p̄scut? ē vitā s̄i augustinī Cui? etiā
opis s̄biecit idiculū sc̄ptoy ei? enūerās q̄nta
idē bt̄issim? doctoz sc̄rip̄seit. vbi plusq̄ q̄dri
gētoy voluina supputāt. omelian? v̄o a eplaz
q̄stionū qz īfinit? mod? sit vt pene vix p̄t q̄f
qm̄ articlo suo aliena tāta scribē q̄nta ille p̄
p̄o labōē op̄sult.

Primasi? african? ep̄s op̄sult fmone
sc̄olastico d̄ h̄ēfibo tres libros dirōs ad for
tūatū ep̄m explicās in eis qd̄ oli bt̄issim? au
gustin? in lib° h̄ēseoy ip̄f̄im morte inuēniē
te ēliq̄rat in p̄o oñdēs qd̄ h̄ētiā faciat. ī sc̄do
et tercō digeres qd̄ h̄ētiā demōstret.

Proterii? alexādrine antistē eccē sc̄p̄
fit epl̄as ad leonē romāe sedis ep̄m
de festiuitate paschali. Hūc at̄ leois
augusti tēpibz dioscori h̄ētiā succēssores au
ctore thimotheo sedicōe sc̄ā. crudelissime pe
merūt. ipsūqz timotheū sibi p̄ alexandrino

Ca. xi. ep̄iscopū statuerūt.
Pascasin? siciliēs ep̄s edidit vnā pascha
lē epl̄az ad leonē sup̄dēm papā directā. in q̄
refert paschal̄ misterij māculū h̄ijs verbis.
Est inq̄t possessio q̄ appellat̄ melinas in mō
tibz arduis d̄fissimis c̄stituta. illic p̄ pua at
qz vili ope cōstructa ē ec̄c̄ā. In cuius bap̄tis
terio nocte sacro sancta paschali bap̄tisandi

hora cū nullus canal fit vel fiscula. nec aqua
oīno vicina fons ex se replet paucis q̄ affue
runt cōsecratis cū deductoēiū nullū fit vt vene
rat aqua ex se descēdit **Claruis** sub theodosio
iunioze archadij impatoris filio **ca xij**

i **Plian?** q̄dā cognomēto pomeri? octo
libros de aīe natura in dyalogi moxē
cōsp̄sit. quoz p̄m? cōtinet q̄d fit aīa vel q̄liē
credat? ad dei imaginē facta **In** sc̄do loq̄tur
vtrū aīa corpea an icorpea fit **In** t̄cio disse
rit p̄mo hoīni vñ fit aīa facta **In** q̄rto vtrū
noua aīa sine p̄cō fiat. ac p̄cōm p̄mi hoīnis
ex illo ppagata origēsalit trahat. **In** q̄nto
describit q̄ fit facultas aīe **In** sexto eloq̄t vñ
fit ea discordia q̄ carni sp̄s vel caro sp̄i ad
uersat? **In** septimo aut̄ describit de differētia
vitay ac mortū l̄ resurrectiōe. carnis a aīe si
ue de morte carnis ac de ei? resurrectiōe **In** oc
tauo loq̄t de hij? q̄ i fine m̄di futuā s̄t l̄ de q̄st̄i
oībo q̄ solent de resurrectiōe p̄poni. siue de fi
nib? bonoz atz maloz. **Hic** tñ i sc̄do eiusdē
opis libro caulliani errorib? cōsencēs aīam
esse corpeā dixit q̄busdā hoc fallacib? argu
mētis astruē ostendēs **Edidit** etiā vñū librū
de virginib? institūēdis. alios q̄ tres de futu
re vite cōtēplacōne vel actuali d̄satione nec
nō etiā de vicis atz v̄tutib? **ca xij**

Eugipi^{us} abbas ad quōsdā diaconū **xiij**
bellū de vita s^{an}c^ti mōchi seuēmi t^rāmissū
hui filio op^osuit **S**ēp^{er}it ec^{cl}ē^{si}ā mōchis dⁱ
stēt^u i mōstero s^{an}c^ti seuēmi quā eisdē moriēs
q^ui testamētāio iuē reliq^uit **C**laruit p^{er} op^oulatū
ip^ortuni iunior^{is} anastasio ip^oatore regnāte.

Fulgēt^{ius} aser ec^{cl}ē^{si}ae ruspensis ep^{iscop}us **xiiij**
in cōfessioē fidei clar^{us} in scripturis dⁱuinis
copiosissime eruditus. in loquēdo q^uoq^{ue} dulcis
in docē^o ac differēdo subtil^{is}. sc^{ri}p^{er}it m^ulta eq^uo
legim^{us} de grā dei a libero arbit^o libros r^{ati}o
nū. vii. in q^uo fausto gallie regiēsis v^{er}b^o ep^{iscop}o
pelagiane p^{er}nitati cōsentienti r^{ati}ōdēs. obmittit ei^{us}
p^{ro}fuudā destrūē calliditatē **L**egim^{us} a eiusdē
lib^{er}o de sc^{an}c^ta trinitate ad felicē directū notariū
lib^{er}o q^uo regē v^{er}b^o fidei. et aliū de sac^{ro} incarna
tionis d^{omi}ni n^{ost}ri ihu xp^{ist}i. **E**xtāt et duo eiusdē li
br^o de veritate p^{ro}destinacōis ad ep^{iscop}os missi. in
quib^{us} demōstrat q^uo grā dei in bonis voluntatē
hūanā p^{ro}ueniat. et q^uo de^{us} q^usdā p^{ro}destinacōis
sue munē iustificacōis p^{ro}legit. q^usdā v^{er}o in suis
reprob^{is} morib^{us} occulto q^usdā iudicio d^{el}inq^uit
Est et lib^{er}o alēcacōis e^{ius} q^uo de fide cū trasemūdo
rege idē fulgent^{ius} disputauit **A**d ferandū q^uo
ec^{cl}ē^{si}ae cartāginēb^{us} dyaconū vnū de interrogatis
q^uestioib^{us} scripsit libellū **I**nē hēc a op^osuit m^u
tos tractat^{us} q^uo sacerdotis in ec^{cl}ē^{si}ā vterent^{ur}

plurima quoq; feruntur ingenij eius monimenta
hec tantum ex preciosis doctrine eius floribus carpi
sim? Sors melior cui delicias omnium librorum eius
prestitit de? Claruit sub trasieundo rege wā
dalorum anastasio imperatore regnante **ca xv.**

Eucherius episcopus elegans sententiarum ornat?
in vrbis edidit ad hilarium arelatensem an
tistam henni deserta petentem unum opusculum de
laude eiusdem henni luculentissime et dulci sermone
dictatum in quo ope laudamus doctorem et si pauca
tamen pulchra dicuntur Breuitas ut quidam ait laus
est interdum in alia parte dicendi in vniuersa eloquii
gratia laudem non habet **ca xvi.**

Hilarius arelatensis episcopus scripsit vitam pu
trici et predecessoris sui sanctissimi ac venerabilis
uis honorati episcopi suauis ac claro predicata eloquio.

Aprigius ecclesie pacensis **ca xvij.**
hispaniarum episcopus disertus lingua et scientia
eruditus interpretatur et apokalipsim iohannis
apostoli subtili sensu atque illustri sermone melius
pene quam veteres ecclesiastici viri exposuisse videtur.
Scripsit et nonnulla que tamen ad noticiam nostre lec
tionis minime pueniunt Claruit temporibus theu
didi principis gothorum **ca xviii.**

Vlstanus imperator quosdam libros de incar
natione domini edidit. quos etiam per diuersas prouincias misit.
Condidit quoque et rescriptum contra

yllyricanā synodū et adūsus africanos epōs
in q̄ tria capitula dāpnare cōtēdit. id ē theu-
doi mōsuescēi dēcā epī. sūe r̄sc̄pta teudoeti epī
ep̄lāz q̄ dē ibi & iesseni episcopi **ca. xix.**

Fecūdus ermanēsis ecclē ep̄s duodecā
libros p̄ defensioē triū capituloz sc̄p̄
fit. quoz stilo elicit p̄fata tria capitula in p̄
sc̄ptione ap̄lice fidei & calcidonēsis sinodi in
p̄ūgnacōe fuisse dāpnata. id ē ep̄la iherosolē
epī ad marī p̄sam directā & teudoī mōsuescēi
epī & teudoeti epī dēcā. Claruit post cōsulatū
basilij āno decio regnāte iustimiano ipatore

i **V**stian? ecclē valētie ep̄s. ex q̄tu **ca. xx.**
oz fr̄ibz & ep̄is ead̄ nr̄e p̄gētis. vñ
sc̄p̄t libz respōsionū ad quēdā rusticū de in-
trogatis q̄stionibz. quarū p̄ma respōsio ē de
spū sc̄o. sc̄da ē cōtrabo nōiacos. q̄ xp̄m ad opti-
uū et nō p̄pū dicit. Tertia r̄spōsio ē de bap-
tismo xp̄i q̄ iteāri nō licet. Quarta r̄nsio ē de
distictione baptismi iohānis & xp̄i. Quinta r̄n-
sio ē qz filius sicut pat̄ inuisibil̄ sit. Floruit in
hyspaniis tēporibz teudi p̄ncipis gothoz.

i **V**stus orgettane ecclē **ca. xxi.**
ep̄s & frat̄ predā iustimiani edidit li-
bellū exp̄siciois in cāticis cāticoz totū valde
breuit̄ atz apte p̄ allegoriar̄ sensu discutiēs
hui? quoqz fr̄es mibridius et ilpidius q̄dā

scripſiſſe feruntur equibus quia incogniti ſu-
mus magis reticēdo fatemur

Capitulum. xxij.

Martinus dumiēſis mōſternj ſāſſim⁹
pōtifer ex oriētis ptib⁹ nauigās gal-
liā uēit. ibiq; dūſis ab arriana impietate ad fi-
dem catholicā ſueuorū pplis. rēgulā fidei ⁊ ſcē
religiois cōſtituit. eccāſ infōrmit mōſteia cōdi-
dit. copioſaq; p̄cepta pie inſtitucōis cōpoſuit
Cuiusquidē ego ipſe legi libzū de differētis
q̄tuor v̄tutū. ⁊ aliud volumē eplaz in q̄bo hor-
tat vite emēd acōez ⁊ dūſacōem fidi. orōis in-
ſtātā. elemoſinaz diſtribucōez. ⁊ ſup oīa cul-
turā v̄tuſū oīm pietatē. Floruit regnāte theu-
diminno rege ſueuoz. t̄pib⁹ illis quib⁹ iuſti-
nianus in re publica ⁊ anathagildus in hys-
panijs imperiū tenuere

Ca. xxij.

Aditus ep̄ſ ſciēcia ſeculariū līaz doctri-
naz edidit q̄nq; libellos heroico me-
tro cōpoſitos. quozū p̄m⁹ ē de origie
mundi. ſcāndus de origenali p̄ccō. tercius de
ſentētia dei. q̄rtus de diluuiō mūdi. q̄ntus de
transitu maris rubri Scripſit ⁊ ad fuſcinam
ſozozem de laude virginitatis libzū vnū pul-
cherriſimo cōpoſitū carmine. et elegāti epigrā

Capitulum. xxiiij. mate cōaptatū
ſacōci⁹ cōpoſuit h̄eoiāſ v̄ſib⁹ examerō

creacōis mūdi et luculēte qđ d̄posuit sc̄p̄fit.

Victor tūnuēsis eccl̄ie afri xxv.
cane ep̄s a p̄ncipio mūdi vs̄ ad p̄mū
iustiniū iunioris ip̄erij ānū breuē p̄cōsules au
ribos bellicay eccl̄iasticay qz rez nobilissimā
p̄mulgauit historiā. laude ⁊ notaōe illustrē
ac mēoria dignā. Hic p̄ d̄fessione triū capi
tuloy a iustiano augusto in exilio in egiptū
trāsportat. Dñ rursus cōstātinopoli euocat
dū a iustiano ip̄atore ⁊ euticio cōstātinopo
litane vrb̄ ep̄o obtrectatoribz eorū dē triū ca
pituloy resisteret. rursus in mōsteriū eiusdē
cītatis custodiēd̄ mittit. atqz in eadē dāpna
tione vt dicūt p̄manēs moritur

capitulū xxvi.

Iohānes sc̄e memorie cōstātinopolita
nus ep̄s nacione capador. vir inestir
mabilis abstinentie ⁊ elemosinis tantū largis
sim̄. vt etiā zelo auaricie adūsus eum ip̄ator
mauricius p̄motus. vrbe paupes pellendos
ediceret. greco eloq̄o edidit de sac̄mēto bap
tisinatis rescriptū ad b̄tē recordaciōis dānū
meū et p̄decessorē leād̄rū ātistitem. in q̄ nihil
pp̄riū ponit. sed tantūmō ātiquoy patz rez
plicat de trīna mēfione sentētias. Claruit tē
poribus mauricij p̄ncipis. defunctus qz au
gusto eodem regnante.

Gregorius papa rōne se **Ca. xxvii.**
dis aplice p̄sul xp̄uctōe timoris dei
plen? a huilitate sūm? . t̄m̄q; p grām
spūscā scie lumine p̄ditus vt nō mō illi p̄ntiū
tpm q̄sqm̄ doctoz . h̄ ne in p̄teitis q̄dē illi par
fueit v̄nq; . b̄ i exordio ep̄opat? sui edidit libz
ēgle pastoral̄ directū ad igbez cōstātinopolita
ne sedis ep̄m in q̄ docz q̄lis q̄sq; ad officiū re
giminis viat . v̄l q̄lit dū venerit viuē v̄l docē
subiectos studeat . **I**dē etiā efflagitāte leādvo
ep̄o libzū b̄ti iob mistico ac morali sensu dis
seruit . totāq; ei? ap̄hecie historiā in . xxxv vo
luminibz largo eloq̄ntie fōte expliauit . **I**n q̄
bus q̄dē q̄nta misteria sacrōz apiāt q̄ntaq;
sunt in amorē vite eēne moy p̄cepta . v̄l q̄n^m
clareant ornāmēta v̄boz . nemo sapiēs expli
care valebit . etiā si oēs artus ei? v̄tant in li
guas . **S**cripsit etiā a q̄sdā epl̄as ad p̄dēm le
andrū . eq̄bovnā in eisdē libris iob titulo p̄fa
tionis anectit . alterā eloquit̄ de meritiōe bap
tismatis in q̄ incetera scriptū est **N**ep̄hēabile
inquit nullaten? eē p̄t . ifantē in baptisate
mergēv̄l semelvel ter . q̄n̄ in tribz meritiōibz
p̄sonay trinitas a vna p̄t dimitatis singlaritas
deh̄gri . **F**erē t̄n̄ idē excellētissim? vir a alios
libros morales sc̄p̄fisse . totūq; textum q̄tuoz
euāgelioz sermo cinābo in p̄lis exposuisse .

78

Inco gnit
lix q̄ oim
ruit at m
exordio f

L E
fia
et ex mō
nut? ep̄s
vita q̄p̄t
ed? at? id
insāia a
inerit
h̄eticoz
rū d̄inff
etant? of
otra eol
eis relig
dabile ei
q̄ p̄posit
pretēa ei
mōe v̄g
tinctioibz
ficus id ē
em p̄salt
sac̄fici q̄
ne cōpol

In cogitū scz nob opus **Felix** tū a nimū fe
lix q̄ oim studioz ei? potuit agnosce dca flo
ruit at mauidio augusto ipante obijt qz i ipō
exordio fore romani pncipis

capitulū xxviii.

L Eāder genit? prē seueriano cartaginē
sis puitie hispaie p̄fessione mōchus
et ex mōcho yspalēsis ecclie puitie betice cōsti
tut? ep̄s. vir suavis eloq̄o i geio p̄stātissim?
vita qz tātū atz doct̄ia clarissim? vt etiā fide
ei? atz idustria ppli gētis gothoz ariana ab
insaia ad fidē catholicā reūteretur. Hic nāqz
in exilij sui pegrinaōe cōposuit. duos adūsū
hēticoz dogma libros erudiōe scāy sc̄ptura
rū ditissimos i q̄bo r̄hemētī stilo ariane ipi
etatis cōfodit ac detegit p̄uitatē. oñdēs scz qd
cōtra eosdē hēat catholica ecclia l̄ḡtū distz ab
eis religiōe l̄fidei sac̄mētis. Extat a aliū lau
dabile ei? opusculū adūs? instituta arianoz. i
q̄ p̄positis eoz d̄c̄s. suas r̄ñsiones oppomit.
Pretēa edidit vnū ad floretinā sorozē de isti
tucōe v̄ginū et cōtēptu m̄di libellū tituloz dis
tinctioibz p̄notatū. Si qdē a in eccl̄asticis of
ficijs id ē nō paruo elaboauit studio In toto
em̄ psaltrio duplici ediciōe orōes cōsc̄p̄sit In
sac̄ficij qz laudibz atz psalmis m̄lta dulc̄iso
ne cōposuit Sc̄p̄sit et epl̄as m̄ltas ad papā

gregoriū de baptimo vnā. alterā ad frēz i q̄ p̄mo
net cuiquā nō eē tiendā mortē Ad ceteros q̄z
coep̄os plimas p̄m̄gavit failiāres epl̄as ⁊
si nō satis splēdidas v̄b̄ acutās tñ sn̄ijs Flo
ruit s̄b̄ reccaredo viro t̄ligioso ac p̄ncipe glo
so eē t̄p̄ibz mirabilē obiū actual̄ vite t̄m̄z

Licimian? cartagis **Ca. xxix** nū clāuit
sp̄artaie ep̄s̄ insc̄pturis doct? eē q̄dē nō
nullas epl̄as legim? ⁊ sac̄ris demiqz bapti
tis vnā ⁊ ad eutropiū abbate postea valētie
ep̄m plimas reliq̄ v̄o idustrie ⁊ labōr̄ ei? ad
n̄āz noticiā m̄m̄exenerūt Claruit t̄p̄ibz mau
ricij augusti Occubuit cōstātinopolivenen ovt
ferūt ext̄id? ab emul? S̄vt scriptū est iust? q̄
cūqz morte p̄ocupat? fuit aīa ei? in refrige

Suer? malacitane sed **Ca. xxx** r̄io eīt
antistes collega ⁊ soc̄? liāniani ep̄i edi
dit libellū vnū adūsus v̄m̄cētū cēsar̄ augus
tane v̄z b̄ ep̄m q̄ ex catholico in artianā p̄ui
tatē fuerat deuolutus Est ⁊ ali? eiusdē de v̄gi
nitāte ad sorozē libell? q̄ d̄z anulus cuius q̄dē
fateū cōgnouisse titulū ignozāē eloquiū Cla
ruit t̄p̄ibz p̄dā ip̄atōr̄ q̄ eē reḡntē vitā finiuīt

Thes gerundens̄ eccl̄ie ep̄s̄ **Ca. xxxi**
nacōne goth? puincie lusitamebi salla
nat? Hic cum eēt adolescēs cōstātinopoli p̄
rexit. ibiqz greca ⁊ lat̄na erudicōne nutrit?

septimū demū āno ī hispanias reūsus ē eodē
tpe q̄ icitāte rege lewegillo āriana seruebat
insaia. Hūc sup̄ dem̄ rex cū ad nefande hēsis
crudelitātē ap̄ ellēt. a hic oīno resistēt exilio
trus? barciōna tlegat? p. x. āno? mltas īfidi-
as a p̄scuōes ab āriais p̄pell? ē. **Q** postea
addidit mōsteiū qd̄ n̄c bictāo dē. vbi a grega-
ta mōchoꝝ societate sc̄psit r̄gulā ip̄i mōsteio
p̄futurā h̄ a cūctis deū amētibz satis necāriā.
Addidit a ī libro croicoꝝ ab āno p̄o iusti iu-
nioris p̄ncipat? v̄h ī ānū octauū maucij p̄-
cipis rōnoꝝ. a iiii. ēccare di r̄gis āno. historico
ap̄posito qz s̄moē valde vtilē historiā. a mltā a-
lia sc̄bē dē q̄ ad noticiā nr̄āz n̄ pueniēt. **xxxij**
E Tropi? ecclē valētine ep̄s. dū adhuc
ī mōsterio sirbitano degēt et pat̄ est
mōchoꝝ sc̄psit ad papā licinianū cui? sup̄ se
cūm? mēsiōnē valde vtilē eplaz. ī q̄ petit ab
eod̄ p̄ q̄ re baptisatis ī fātibz crismatis p̄ h̄
vntio t̄buat. Sc̄psit a ad petꝝ ep̄m yrcabi-
cēsem de districōe salubri mōchoꝝ salubri s̄-
moē ap̄positā eplaz. et valde mōchis necāriā.
Maxim? cesar augustae citatis **xxxijij**.
ep̄s. mltā v̄su p̄saqz ap̄ponē dē. Sc̄psit a
breui stuo historiōlā de hijs q̄ t̄pibz gothoꝝ
ī hispanijs acta s̄ historico a ap̄posito s̄moē.
S̄z a mltā alia scribē dicat̄ que necdū legi.

j iij

87

Explicit liber beati Isidori episcopi.

Que sequuntur a modernis addita sunt.

Isidorus epus.

Beda presbiter

Heymo

Alainus

Angelomus

Abbanus episcopus

Guido.

Helpricus.

Hermanus.

Manegoldus

Anselmus epus.

Ivo episcopus.

Gracianus.

Hugo.

Gisilbertus epus

Supertus abbas

Bernardus abbas

Petrus longobardus

1

ii.

iii.

iiii.

v.

vi.

vii.

viii.

ix.

x.

xi.

xii.

xiii.

xiiii.

xv.

xvi.

xvii.

xviii.

Ista a modernis addita sunt. primū caplin.

Sydorus hyspalē ep̄s vir
scūs a in scriptuis d̄inis val
de studiosus. scripsit libz de
sūmo bono qd̄ de? ē. de vicij̄
et v̄tutibz multa vtilit̄ edisse
rens Scripsit a sup̄ p̄tateu

on moyſi et libzū iosue necnō sup̄ libz iudi
cum. librosqz regū p̄līma capitula allegorice
et moralit̄ expōſita Itē libzū phemioꝝ noui
a veteris testamēti Itē tra iudeos de et̄na a
tpali xp̄i natiuitate. de passiōe qz ei? a resur
rexiōe atqz ascēsiōe volumē vnū Itē libzū
sentētiarū Itē libz de senonimis Scripsit p̄te
rea libzū ethimologiarū ad eccl̄asticā atqz se
cularē l̄raturā valde vtilē Itē libz officioꝝ Itē
tractatū sup̄ missaz Itē de cōpoto a de natuā
rerū libz vnū Itē de illustribz viris vbi gen.
nadius finierat vsqz ad sua t̄pa scripsit libz
vnum flozuit t̄pibz heradij̄ ip̄atoris **ca. ij.**

Beda famul? xp̄i p̄sb̄r a mōch? mōsterij
btōꝝ ap̄loꝝ petri a pauli qd̄ ē ad wer
rimode sc̄psit i genesim de vas a tabnacul̄ ei?
ac v̄stibz sac̄do^m libros q̄tuor Itē in p̄mā p̄tē
samuel. i. vsqz ad mortē saul libros q̄tuor De
edificacōe tēpli allegoicē expōſicōis sic a cēta
libros duos Itē in regū libz. xxx. questionū

83

ilcopi

lit.

i.
ii.
iii.
iiii.
v.
vi.
vii.
viii.
ix.
x.
xi.
xii.
xiii.
xiv.
xv.
xvi.
xvii.
xviii.

In p̄bia salomois libros tres In c̄ntica c̄n-
ticoꝝ libros vii. In ysayā danielē duodecī p̄-
phetas a p̄te ih̄emie distinctōes capituloꝝ ex-
ēctatu b̄ti ih̄eomimi excerptas In esdrā a nee-
miā libros tres. i. c̄nticū abbauc libꝝ vnū in
librū b̄ti p̄ris tobie explanacōnis allegorice
de xp̄o a ec̄cia libros duos Itē capitula lecti-
onū in p̄thatheuai moysi iosue iudiciū in li-
bros dieꝝ regū a v̄ba dieꝝ. In libꝝ b̄ti p̄ris
iob i parabola ec̄ciastē a c̄ntica c̄nticoꝝ. i. ysa-
yā p̄phetā. i. esdrā a neemiā. i. euāgelii mar-
ci libroꝝ iiii. in euāgelii luce libros sex. i. ome-
liariū euāgelij libros duos. i. ap̄lm q̄cuq; in
opuscul b̄ti augustini exposita iueit cūcta p̄-
ordiez t̄nscribē cuāui. In actꝝ ap̄toꝝ libros. ij.
in epl̄as vij. canoicas libros singulos In apo-
kalipsim b̄ti ioh̄anis libros iij. Itē capitula
lectionū in totū nouū testamētū excepto euā-
gelio Historiā q̄z gētis sue in q̄q; libris diz-
gessit.

Heronymus magister karoli magni imp̄-
atoris scripsit libꝝ de sc̄a trinitate Itē
librū expositōez sup apokalipsim iobis ap̄ti
Itē expositōez sup epl̄as pauli scolasticas eas
edifferēs Itē librū de varietate libꝝ a alia
Auustinus qui ca. iij. multa
et albinus magister et ip̄sē prefati

impatoris scripsit librum de sancta trinitate Item li-
brum super ecclesiaste. Item super cantica canticorum Item
librum de ratione anime **Cap. quintum.**

Angelon? professione monachorum fecit expo-
sitionem super libros regum Item expositionem
super cantica canticorum quam scripsit lothario im-
patori filio ludewici sub qua ipse floruit.

Rabbanus primo abbas volderf **Ca. vi.**
postea archiepiscopus mogontiacensis scripsit librum
super genesim ad litteram Item in divinis officijs. item
de institutione clericorum. item de sacris. item de penitentia
item de eucharistia Composuit etiam in honorem sancte
crucis librum metrica arte secundum figuram sancte crucis

Ca. vii. mirabilis textum

Guido professione monachorum scripsit libellum
de musica arte valde utile Denique no-
tas musicas et lineas distinctiones quibus moder-
ni utuntur ipse primus adiuvenit. floruit tempore

Ca. viii. heynrici. iii. impatoris
Helpricus professionem et ipse monachus
scripsit libellum de composito ubi ostendit se
eundem libellum composuisse anno dominice incarnationis

Ca. ix. **M. LXXX.**
Herimannus? qui dicebatur tractatus cum esset
et ipse monachus? scripsit libellum de composito
multo subtili? et perfecti? quam helpricus? singula in-
vestigans Scripsit etiam librum de eclipsi solis et lune

85

valde subtilē oñdēs quasdā rēgulas q̄b̄ abſq̄
aliq̄ ſcrupulo p̄ſciri valeat. Itē ſc̄p̄ſit libellū
de p̄p̄oſicōe aſtrolabij q̄b̄ añ eū fere oīno aſ
bolitū eāt. itē aliū de vtilitate aſtrolabij. Cō
poſuit etiā nō nullas h̄iſtorias ſc̄ōy in q̄bus
magnā dei gratiā habuiſſe oñdit. **cap. x.**

Manegoldus q̄dā nacione teuton⁹ dū
ſcolas regeret in frācia prim⁹ ad hoc
aim appulit vt dīnas ſc̄p̄turas in ſcolis expo
nēt cui⁹ ſtudiū multi imitātes poſtea clariffi
mi in hac diſciplina effulſere magiſtri. **cap. xi.**

Mſhelm⁹ ep̄s cātuariēſis ſc̄p̄ſit librū
quē in titulauit cur homo de⁹. Itē liby
de gr̄tia dei. itē liby de libero arbitrio. itē liby
de cōcordia gr̄e dei et liberi arbitrij. Sc̄p̄ſit
p̄terea epl̄as. n̄ mōſteialib⁹ hoīb⁹ mltas val
de necēarias. **floruit ſub heinrico iij ip̄atoe.**

Ido carnotēſis ep̄us p̄poſuit librū de
cretalem q̄ a multis habetur et valde necēſa
rius approbat⁹. Sc̄p̄ſit eē epl̄as mltas elegā
ti ſtilo editas. **floruit ſub heinrico iij ip̄atoe.**

Chaćinus p̄feſſione mōch⁹ p̄poſuit
gr̄ade volumē oīa antiq̄ et noua ſc̄ōzū patrū
decreta inſimul cōgregans et vtile opus cōfi
ciens. **floruit ſub p̄fato p̄ncipe.**

Hugo nobu' ille m^{gr} dū esz ca. xiiij.
ex ordine p^{fe}ssionis eoz q̄ regula'is
appellant' scripsit libz que discasca
licon idē itroductorū ititulauit sati' necēriuz
eis q̄ in dīnis se studēt exercē scriptūis. Sc^{ri}p
sit itē libz q̄ a pleisqz lucidari' q̄stionū apel
lat' qz p^{ri}mas in eo q̄stiones elimato s^{im}ōe
diluādat Exposuit etiā libzū dyonisiij cuius
titulu' est de ierarchia Itē aliū de sacris ecclē
mirabili subtilitate d^otextum Est a aliū liber
eius de practica geometrie. Floruit s^{ub} lotha
rio p^{ri}ncipe

Capitulū. xv.

Guilbertus ex scolastico ep^{us} fecit glosa
turas super psalteriū a epistolā pauli
que a multis habentur. Capitulū. xvi.

Rupertus abbas tuiciensis nō vltius
ecclesiasticorū scriptorū scripsit grāde
volumē sup^{er} vetus testamētū ititula
uit op^{er} sancte trinitatis Itē expositionē sup
duodecā prophetas. Itē expositionē sup can
tica canticorū. Scripsit itē grāde volumē sup
euāgelū iohānis. item expositionē sup apo
calip^{si}m iohānis Itē exposuit libzū cuius ti
tulus est de victoria verbi dei. itē de diuinis of
ficijs. item exposicōnem sup libros rēgū que

Capitulū. xvij. ip^{er}fecta remāsit
Erardus abbas clareuallens' vir doctus

et religiosus scripsit librū de dilectione Cō-
posuit etiā sermones multos omeliaticos q̄
a multis habētur et studiose legūtur. floruit
sub rege comado. **capitulū xvij.**

Petrus lōgobardus vir sciētia p̄clarus
scripsit libꝝ cuius titulus ē liber sentētiarū
maḡi petri in q̄ oēs antecessores suos studio et
labore supgressus esse videt. Cōposuit p̄ter
rea glosaturas sup psalteriū et ephas pauli
subtili ac luculēto stilo digestas floruit sub
ipatore frederico.

Incipit decretale in vrbe roma ab omnino
papa edicū de scripturis d̄mis q̄d vniūsalit̄
catholicā recipiat ecclesia

De ordine libꝝ canonicorū veteris et
nouī testamēti **i.**
De numero apostolicarū sedium
De constitutionibꝝ sanctorū concilioꝝ. **ij.**
De opusculis scōꝝ patrū que recipiātur **ij.**
De opusculis apocriphorū que recipienda
non sunt. **iiij.**